

ไม่ปรากฏตัวหนังสือใด ๆ ในเรียงความเรื่องนั้น

[1]

ทันทีที่ลงจากรถ สุนัขสีดำปลายหางสีขาวก็เห่ากรรโชกพร้อมปรีเข้ามาหา ครั้นเสียงปรามดังขึ้น เจ้าวรายร้ายที่พร้อมจะฉีกเนื้อคนแปลกหน้ากลับเงียบเสียงลงทันที แล้วกลับไปนอนใต้ร่มมะม่วงใกล้ๆ แต่สายต่ายังคงมองมายังผู้มาเยือน

“เข้ามาเลย กาแฟมันไม่เคยกั๊ดใคร มันแค่ทำเฉย ๆ” หญิงวัยกลางคนชะโงกออกมาจากหลังบ้านสังกะสีเก่าโทรมกลางสวนยางพารา ในมือมีหม้อเคลือบฟองน้ำยาล้างจาน

บนแคร่ไม้ไผ่หน้าบ้าน หญิงชราคนหนึ่งนั่งดูเหตุการณ์อยู่เงียบๆ หญิงสาวที่นั่งอยู่ใกล้กันลุกเดินเข้าไปข้างใน อุ้มเด็กทารกที่แผดร้องขึ้นมาจากเปลผ้า ป้อนขวดนมยัดปากเจ้าตัวเล็ก

ผู้มาเยือนรู้สึกคล้ายตนเองเป็นสิ่งแปลกปลอม พื้นที่เล็ก ๆ ซึ่งระเกะระกะไปด้วยข้าวของปีบความรู้สึกให้ยิ่งอึดอัดเข้าไปอีก

สวนยางพาราแห่งนี้ห่างจากหมู่บ้านออกมาราวสี่กิโลเมตร มีสิ่งปลูกสร้างที่ประกอบขึ้นจากสังกะสีเก่า ๆ หลังหนึ่ง ทั้งหลังคาเติมไปด้วยรูรั่ว ฝาผนังไม้กระดานเก่า ๆ นั้นเติมไปด้วยภาพวาดที่ขีดเขียนด้วยถ่านสีดำ มีทั้งภาพของนักรบและการต่อสู้ บางภาพลวดลายดูแปลกตา บางภาพเหมือนนกตัวใหญ่ ภาพบางภาพก็คล้ายว่าจะเป็นหงส์

ไม่ว่าฤดูกาลไหน ชีวิตภายใต้หลังคาสังกะสีก็ได้รับผลกระทบหนักหนาสาหัสพอ ๆ กัน ฤดูร้อนที่พักของพวกเขากลายเป็นเตาอบ ฤดูฝนหามุมหลบความเปียกชื้นแทบไม่เจอ และยามนี้ฤดูหนาวเริ่มคืบคลานเข้ามา

นี่คือบ้านของอีซาน

ลูกชายของหญิงวัยกลางคนที่อยู่ตรงหน้า

“อีซานไม่อยู่หรือคะ” ครูเอมถาม หลังจากแนะนำตัวและบอกว่าเป็นคุณครูประจำชั้นของเขา

“อีซานออกไปกับพ่อเขาตั้งแต่กลับจากโรงเรียน” เธอตอบ “วันนี้เงินค่าจ้างออก สองคนนั้นไปเบิกเงินที่บ้านกำนันเสร็จก็คงจะอยู่ในตลาดสด นี่ก็ใกล้ค่ำแล้ว เดี่ยวก็กลับกันมาแล้วคะ ครูอยู่กินข้าวเย็นด้วยกันก่อนไหมคะ”

เธอเล่าต่อด้วยสำเนียงภาษาไทยที่ฟังดูแปร่งๆ ไปจากชาวบ้านคนอื่น ๆ ในละแวกนี้ว่า ตอนนี้พวกเขาอยู่กัน 6 คน พ่อของอีซานพาเธอข้ามแดนมาอยู่กับเจ้าแกต้ังแต่เด็กชายเริ่มเข้าเรียน ป.1

“สองคนนั้นพูดไทยไม่ได้” แม่ของอีซานกล่าวพลางหันไปหาหญิงชราชากับหญิงสาวที่อุ้มทารกน้อยไว้ในอ้อมอก พร้อมเล่าถึงการอพยพมาของสองแม่ลูกที่หนีสงครามมาจากชายแดนฝั่งตะวันตก ในขณะที่ลูกสาวกำลังตั้งท้อง โชคร้ายที่พ่อของเด็กเสียชีวิตระหว่างจะข้ามพรมแดน

ครูเอมนิ่งเงียบ ฟังเรื่องราวอย่างตั้งใจ

“คุณครูมีธุระอะไรกับยี่ซานหรือเปล่าคะ” แม่ของเด็กชายถามคำถามซ้ำเมื่อเห็นว่าครูสาวกำลังจมอยู่กับความเงียบ

ครูเอมประมวลความรู้สึกในการรวบรวมประโยคที่จะเอ่ยช่วยขณะ ก่อนจะเล่าถึงจุดประสงค์ของการมาที่นี่ หลังจากที่ครูเอมเล่าจบ ความเงียบได้เข้ามากัดกินบทสนทนาอีกครั้ง หากครั้งนี้ไม่ใช่เพียงการเงียบฟัง แต่เป็นความเงียบงันของทั้งสองฝ่าย บรรยากาศพลบค่ำกลางสวนยางแห่งนี้ยิ่งเยียบเยิบงันขึ้นไปอีกทบที

ระหว่างนั้น เสียงมอเตอร์ไซค์คันหนึ่งดังขึ้นตรงปากทางเข้าสวนยาง ครูเอมกับแม่ยี่ซานหันไปตามที่มาของเสียง เจ้ากาแพรงกระดิกหางไปยังซาเล้งที่กำลังเข้ามาจอดใต้ต้นมะม่วงตรงที่เจ้ากาแพเคยนอน สองพ่อลูกช่วยหยิบถุงผักกับอาหารสดลงจากซาเล้ง พ่อมองรถยนต์ที่จอดอยู่ใกล้ๆ ด้วยความสงสัย แต่ยี่ซานรู้สึกหวั่น ๆ เขารู้จักรถคันนั้น ทั้งสองเดินไปในเพิงหลังบ้านที่ต่อเติมออกมาเป็นครัว

“สวัสดิ์ครับคุณครู” ยี่ซานเดินกลับมาขมมือสวัสดิ์ ก่อนนั่งหลบอยู่ข้างหลังแม่

“ว่าไงยี่ซาน” ครูเอมส่งยิ้มให้เด็กชาย

ความหวาดหวั่นก่อตัวอยู่ในสีหน้าและแววตาของยี่ซาน จากนั้นแม่ก็หันไปพูดกับลูกชายด้วยภาษามอญ แม้ครูเอมจะไม่เข้าใจความหมาย แต่รับรู้ได้ว่าเสียงที่เบี่ยงกร้าวเกรี้ยวกราดนั้นสื่อความหมายชนิดใดออกมา เด็กชายนั่งก้มหน้า สิ่งซึ่งอัดอั้นอยู่ในอกที่เขาพยายามซ่อนเอาไว้ค่อยๆ หยาดหยดลงบนไม้กรอกในมือ ผู้เป็นพ่อหันขวับมามองด้วยความตกใจ

“เกิดอะไรขึ้น!” พ่อถามขณะยื่นแบงก์ที่พับซ้อนกันไว้ให้หญิงวัยกลางคน เธอตอบด้วยภาษาที่ครูแปลไม่ออก ก่อนเดินไปปลดกระเป๋าค่าที่แขวนไว้ในราวไม้ไผ่ ซึ่งใช้เป็นทั้งที่แขวนเสื้อผ้า ของสำคัญ ยันกระตะและเครื่องครัว ล้วงกระเป๋าชิปใบเล็ก ๆ ออกมา บัตรสีชมพูใบหนึ่งร่วงพื้น หญิงวัยกลางคนรีบ เก็บขึ้นอย่างลนลานก่อนจะยัดเงินและบัตรลงในกระเป๋าค่าใบนั้นด้วยความโมโห

สถานการณ์ยามนี้ทำให้ครูเอมเริ่มรู้สึกถึงการอยู่ไม่ถูกที่อีกครั้ง ความอึดอัดบีบเข้ามาเกาะกุมในความรู้สึกอีกหน ครูเอมรู้สึกว่าการณ์ตอนนี้ทำให้เธอและยี่ซานตกอยู่ในสภาวะไม่ต่างกัน

ตรงหน้าครูเอม แววตาแดงก่ำที่กำลังมีน้ำตาซึมและไหลออกมาเป็นทางนั้นบีบหัวใจเข้าไปทุกทีๆ จังหวะแบบนี้เองสินะที่เขาบอกว่าหากมีใครสักคนกำลังพยายามกลืนน้ำตาให้แล้งทำเป็นว่ามองไม่เห็น ครูเอมคิดในใจ แต่จะทำเช่นไร เมื่อครูเอมอยากจะเข้าไปโอบกอดและปลอบลูกศิษย์คนนี้เหลือเกิน

“ไม่ต้องให้มันกินหรือข้าว!” เสียงตะโกนของหญิงวัยกลางคนดังมาจากเพิงหลังบ้าน แววตาแดงก่ำที่พยายามอดกลืนเอาไว้ก่อนหน้านี้ ครานี้ไม่มีสิ่งใดตัดทานเขื่อนน้ำตานั้นไว้ได้อีกแล้ว มันไหลทะลักพอ ๆ กับเรื่องราวอัดอั้นมากมายที่ครูเอมอยากจะพรั่งพรั่ง แตกต่างกันไปเพียงเรื่องราวเหล่านั้นยังไม่ทันแม่แต่จะได้พูดออกมา

ครูเอมลาทุกคนออกมาก่อนมือค่ำ รู้สึกผิดกับการเป็นต้นเหตุให้อาหารมื้อพิเศษของ ยีซานถูกทำลายลงไป มากกว่านั้น คือนึกเจ็บใจตัวเองในฐานะครูประจำชั้นที่จัดการอะไรให้ดีกว่านี้ไม่ได้เลย สำหรับเด็กนักเรียนคนอื่น ๆ ในห้องทั่วไป แม้บาดแผลเพียงเล็กน้อยหรือรอย น้ำตาที่ไหลอาบแก้มจะเปื้อนหน้าแค่นั้นก็จะถูกโอบกอดให้หายได้ไม่ยาก เพียงแต่ว่าเหตุการณ์ ครั้งนี้เกิดขึ้นกับยีซาน เด็กชายที่มีรหัสนำหน้าด้วยตัวอักษร G และเกิดมาในครอบครัวที่แม่มี บัตรประจำตัวสีชมพู ความรู้สึกนี้จึงหนักอึ้งราวกับถูกกดทับด้วยภูเขา

[2]

เสียงกริ่งเปลี่ยนชั่วโมงดังขึ้นทั่วอาคารเรียน เด็กนักเรียนชั้น ม.3 ที่มาเรียนวิชา ภาษาไทยในชั่วโมงก่อนหน้า เก็บสมุดหนังสือสัมภาระเตรียมเดินออกจากห้องไปเรียนวิชาต่อไป สำหรับที่นี่เสียงกริ่งไม่เพียงเป็นสัญญาณเตือนให้ทราบถึงการเวียนเปลี่ยนวิชาเรียน หากแต่เป็น ชั่วโมงที่เด็ก ๆ เหวออาหารกลางวันรอคอย จะได้แสดงฝีมือประชันกันในแต่ละวัน และสำหรับ นักเรียนหญิงก็จะได้สวมบทบาทเป็นเชฟและคอยตักอาหารให้กับนักเรียนคนอื่น ๆ ส่วนนักเรียน ชายครูก็ต้องคอยยืนถือไม้ก้ำกับการล้างโรงอาหารที่เปียกกันยันชุดนักเรียนในตอนท้าย

“วันนี้ห้อง ป.6 ทำอะไรกินคะครู” หัวหน้าห้องชั้น ม.3 ถามขึ้นขณะครูเอมกำลังเซ็นชื่อ ในใบติดตามการเรียนการสอน

“ก๋วยเตี๋ยวไก่ กับของหวานสาธุ” ครูเอมตอบพร้อมยื่นเอกสารให้หัวหน้าห้องนำไปให้ ครูผู้สอนวิชาถัดไป

“เย! วันนี้ได้กินก๋วยเตี๋ยว” หัวหน้าห้องร้องดีใจ ทั้งกึ่งวิ่งอย่างสิงโลดเพื่อนำข่าวไปบอก เพื่อนๆ ในห้อง

ก๋วยเตี๋ยวเป็นเมนูประจำสัปดาห์ที่นักเรียนในโรงเรียนตั้งตารอคอย นั่นไม่ใช่เพราะมัน อร่อยไปกว่าเมนูใด ๆ ทว่าวันไหนที่มีก๋วยเตี๋ยวเป็นอาหารกลางวันนักเรียนจะสามารถเวียน กลับมาเติมน้ำซุบ เพิ่มเส้นและผักได้อีกครั้ง

“ครูครับ ๆ” เสียงร้องเรียกครูดังขึ้นก่อนจะได้เห็นตัวคน

“มีอะไรยีซาน ครูกำลังจะเดินไป” ครูเอมพูดขึ้นขณะกำลังเก็บของเตรียมไปดูแล การทำอาหารของนักเรียนประจำชั้นซึ่งไปรออยู่ก่อนแล้ว

“วันนี้แกสหมดครับครู” ยีซานกล่าวด้วยอาการหอบ “ผมขออนุญาตออกนอกโรงเรียน ไปเปลี่ยนแกสกับปัญญานะครับครู”

ปัญญาคือลูกชายของกำนันเจ้าของลานยางที่ใหญ่ที่สุดในตำบล ผู้เป็นทั้งประธาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนและเจ้าของครอบครัวยีซาน

บ้านของปัญญาเปิดร้านโชห่วยขนาดใหญ่ซึ่งเป็นร้านค้าเพียงร้านเดียวในละแวกนี้ ด้วยฐานะที่ดีกว่านักเรียนคนอื่น ๆ ปัญญาจึงมีรถมอเตอร์ไซด์ขี่ไปโรงเรียน วันไหนที่เป็นเวร อาหารกลางวัน บ่อยครั้งปัญญามักจะโดนครูเอ็ดเรื่องการแอบขี่รถออกนอกโรงเรียน

ทำที่เป็นไปซื้อโน่นซื้อนี่เพื่อใช้งาน แต่ครั้งนี้ด้วยเหตุจำเป็นที่ไม่อาจปฏิเสธได้ บวกกับเวลาในการทำอาหารกลางวันให้ทันชั้นอนุบาลที่จะทานตอน 11 โมง ครูเอมจึงอนุญาตให้ปัญญาซึ่รถมอเตอร์ไซค์ออกนอกโรงเรียนไปกับยีซานได้

ที่โรงอาหารนักเรียนแต่ละคนกำลังง่วนอยู่กับการเตรียมของและวัตถุดิบสำหรับทำอาหารตามหน้าที่ที่ครูเคยแบ่งไว้ให้กันอย่างขะมักเขม้น

“ครูครับ ทำไมยีซานถึงได้ออกไปกับปัญญาอีกแล้วครับครู” บอลนักเรียนชายที่กำลังขนหม้อออกมาใส่น้ำเตรียมต้มถ้ามขี้

“ยีซานเป็นเด็ก G ใจ ใจบอล”

“หุบปากไปเลยอีจิง ภูถามครู ไม่ได้ถามมึง” บอลตอบกลับทันทีที่กึ่งแทรกขึ้นระหว่างที่ตนถาม

ยังไม่ทันได้คำตอบจากครู กิ่งก็พูดขึ้นอีกครั้ง

“อ้าว แล้วภูพูดผิดตรงไหน ยีซานมันเป็นเด็กต่างดาว ครูเคยบอกตอนพวกเราแนะนำตัวกันในห้องเรียนมึงจำไม่ได้รีใจใจบอล” ครูเอมเห็นสถานการณ์เริ่มไม่ดีจึงรีบตัดบททั้งสอง

“ที่ครูเรียกยีซานว่าเด็ก G เพราะยีซานคือเด็กต่างดาวที่เรียนมากับเรา แม้อายุจริงเขาจะเป็นพี่ของพวกเราเพราะเข้าเรียนไม่ตรงตามอายุ แต่เมื่อเรียนอยู่ห้องเดียวกันเราก็ต้องรักสามัคคีกันเหมือนเพื่อนเราคนหนึ่ง”

ครูเอมอธิบายอีกครั้ง แต่ดูเหมือนว่านักเรียนแต่ละคนจะไม่ได้ใส่ใจที่จะฟังครูเท่าใดนัก ต่างคนต่างหันหน้ากันไปคนละทิศละทางเมื่อเห็นสีหน้าแววตาครูเริ่มดุ

“แล้วที่ยีซานได้ออกไปก็เพราะเขาตัวโตและแข็งแรงพอที่จะยกถังแก๊สได้ ไม่ได้ให้ออกไปขี่รถเล่นสนุกกัน เข้าใจรึยังบอล” ครูเอมพูด

“ครับผม” บอลตอบเสียงแผ่ว

“น้ำจะได้ต้มวันนี้ไหม ใจปัญญากับยีซานมันพากันไปเปลี่ยนแก๊สอยู่อำเภอไหนวะ” เพื่อนอีกคนในกลุ่มเริ่มคุยกันระหว่างรอแก๊สเพื่อต้มน้ำซุ่ก้วยเตี๋ยว นั่นเป็นคำถามเดียวกับที่ครูเอมกำลังคิด

“โน่น มันมาโน่นกันแล้ว” เสียงแหลมๆ ของกิ่งร้องขึ้นพลางชี้นิ้วไปหน้าประตูทางเข้าโรงเรียน

ครูเอมและเด็ก ๆ มองไปยังรถมอเตอร์ไซค์ที่ปาดเบาะ แต่งล้อ โหลดต่ำซึ่งกำลังชะลอความเร็วผ่านลูกระนาดที่ลูกบถถนนคอนกรีตเข้ามา โดยมีเด็กชายร่างท้วมใหญ่อ้วนถึงแก๊สนั่งซ้อนท้ายอย่างหมิ่นเหม่ต่อการร่ว่งแหล่มีร่ว่งแหล่

“ร้านพ่อมันใกล้ ๆ ไม่ยอมไป มันให้ผมแบกถังแก๊สแล้วขับรถเลยไปเกือบถึงอำเภอโน่นครับครู” ยีซานกล่าวขึ้นก่อน

“แล้วมึงไปกับภูทำไม ใจ ยี ซานนนน” ปัญญาเดินตามมาตบหัวเพื่อนฉลาดใหญ่ตามประสาเด็กผู้ชายหยอกล้อกัน

“ภูกระโดดลงได้เหอ” ยีซานกล่าว “ให้ภูแบกถังแก๊สตั้งไกล ไปหาพ่อ...มึงเหอ”

“พ่อกูอยู่บ้าน ตามึงไม่เห็นรีไรง ทำยังกะมึงได้แบกเดิน!”

“หยุด! พอกันทั้งคู่” ครูเอ็ดขึ้น “ไปช่วยเพื่อนทำงานได้แล้ว รอบนี้ครูจะขึ้นบัญชีไว้”

ครูสาวกล่าวเสียงหนัก ก่อนจะให้ทั้งคู่ไปช่วยกันตั้งเตาแก๊สแล้วยกหม้อเบอร์ 42 ที่มีน้ำ อยู่เกือบเต็มขึ้นต้มซุบก้วยเตี่ยว ทั้งคู่เดินไปด้วยกัน ยีซานยกถังแก๊ส ส่วนปัญญาแล้งเดินขวาง หน้าพลาจแลบลิ้นปลิ้นตาไปพลาจ ครูเอมเหนือยที่จะคุยกับนักเรียนชายทั้งสองจึงเป็นหน้าหนี ไปดูความเรียบร้อยของขนมหวานที่นักเรียนหญิงกำลังตระเตรียม

นอกจากยกถังแก๊สไปเปลี่ยน อีกหนึ่งหน้าที่ที่มักตกไปอยู่กับยีซานและปัญญานั้นคือการ นำเศษอาหารที่เหลือไปเทให้หมูในเล้าที่เลี้ยงไว้เนื่องในโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน ขยายโอกาส

ด้วยน้ำหนักของเศษอาหารที่ไม่สามารถยกได้ไหวเพียงคนเดียว เส้นทางระหว่าง โรงอาหารถึงเล้าหมูจึงเป็นไปอย่างร่วมมือ แต่ทันทีที่การเทอาหารเสร็จสิ้น ผู้ที่ซำกว่ายอมจะได้ เป็นผู้ล้างหม้อเศษอาหาร ใบใหญ่ บ่อยครั้งที่ชัยชนะในการวิ่งทิ้งหม้อเป็นของผู้ที่มีความว่องไว ปราดเปรียวกว่าอย่างปัญญา บางครั้งมีจังหวะที่ยีซานใช้ที่เปลออกวิ่งล่วงหน้า ทว่ากลับมี ฝ่าหม้อลอยตามมาติด ๆ หนักเข้าจนทิ้งหม้อและฝามีรอยบุบ จอมแสบประจำห้องทั้งสองจึง โดนครูทำโทษบ่อยครั้ง เมื่อโดนลงโทษปัญญาก็เลิกเล่นตามคำสั่งครู ส่วนยีซาน การได้มีเพื่อน ลักคนมันคุ้มค่ากว่าบทลงโทษใด ๆ ปัญญาคือเพื่อนคนเดียวคนนั้น

ช่วงโมงสุดท้ายหลังจากคร่อมอบหมายการบ้านเรียบร้อย เป็นเวลาประจำของยีซานใน การหิวถึงไปเอานมมาแจกเพื่อน ๆ ส่วนเวรประจำวันก็ช่วยกันดูแลความสะอาดของห้อง ขณะเดียวกันก็เป็นเวลาอิสระของนักเรียนที่ไม่มีภารกิจใด ๆ

เหล่านักเรียนชายกำลังวิ่งเล่นกันอย่างสนุกสนานอยู่หน้าห้องระหว่างรอสัญญาณเข้า แถวเลิกเรียน อาณาเขตแห่งการวิ่งเล่นเริ่มตีรัศมีกว้างขึ้นและห่างออกไป ครูเอมไม่อาจวางใจจึง แอบจ้องมองอยู่ห่างๆ พลาจกวาดสายตانبสมาชิกรักของนักเรียนชั้น ป.6 ไปด้วย เกมการเล่น ซ่อนหาทำให้การมองหาสมาชิกรักของครูเอมไม่ง่ายดายนัก แต่ที่เห็นอย่างชัดเจนนั้นคือผู้ที่กำลัง หลับตانبเลขอย่างช้า ๆ ด้วยสำเนียงที่ต่างออกไปจากนักเรียนคนอื่น ๆ

ครูเอมละสายตาจากอาณาเขตแห่งการซ่อนหาแล้วหันมาตรวจการบ้านที่กองบนโต๊ะจน เสร็จ รู้สึกว่าเสียงวิ่งไล่เจี้ยวจ้าวเริ่มเงียบไป ลักพักจึงเงยหน้าขึ้นมาดู เห็นสมาชิกรักเหลืออยู่แค่ 5 ชีวิตซึ่งเป็นฝ่าย ซ่อนตัวอยู่ก่อนหน้ากำลังอยู่ในอาการกึ่งซ่อนตัว กึ่งวิ่งหา ส่วนคนที่หลับตانب เลขตอนนี้กลับไม่ปรากฏตัวเสียแล้ว

ครูเอมเริ่มรู้สึกถึงความผิดปกติบางอย่างของการซ่อนหาครั้งนี้ เมื่อเห็นบางคนถือไม้ ขนาดยาว บางคนถือเสียม บางคนก็ทำท่ากางไม้กางมือออกทั้งสองข้างอย่างท่าทางของ ผู้รักษาประตู

“นั่น ๆ มาแล้ว ๆ ทางนั้น ๆ ดึกมันไวเร็ว”

ปัญญาส่งสัญญาณสั้นๆ แต่จริงจังกว่ทุกครั้งเพื่อสะกิดเพื่อน

ครูเอมหันตามทิศทาง เห็นเงาตะคุ่ม ๆ ของอะไรบางอย่างเคลื่อนไหวลึบ ๆ อยู่ในป่า
มะม่วงหิมพานต์ซึ่งเป็นพื้นที่นอกเขตรั้ว จึงรีบปรี่ออกจากห้องเรียน

“ตายแน่มึง! ใกล้เคียงเลิกเรียนแล้ว ทิ้งมันไว้เนี่ยเลยดีมัยวะ” บอลเอ่ยขึ้น

“ไม่ได้ ขึ้นครูรู้เข้าโดนตีตายกันหมดแน่” อีกคนกล่าว

“ไอ้ปัญญา ไอ้ท่า เพราะมึงนั่นแหละ!”

“มึงด้วยนั่นแหละ ไอ้...!” สมาชิกในกลุ่มเริ่มกล่าวโทษกัน เมื่อแผนการของปัญญาเริ่ม
ไม่สนุกอย่างที่คิด

“ก็ใครจะไปรู้ว่าหมูมันจะไล่จับยากขนาดนี้วะ กูจะปล่อยลูกมันมาเล่นแค่ตัวเดียว”

“นั่น ๆ มาแล้ว ๆ” เด็กชายอีกคนทำท่าทางมือออกแล้ววิ่งสะกัดซ้ายขวาอยู่กับที่อย่างตื่น
ตระหนก

“ไอ้ปัญญา ละมึงไปยืนอยู่ตรงทางเข้าทำไม เดี่ยวหมูมันก็ไม่กล้าเข้าไปหรอก”

“แล้วถ้ากูไม่ยืนรอเปิดประตู หมูมันจะวิ่งเข้าทางไหนวะ!”

ยังไม่มีวีแววของยี่ซ่าน จากที่แกลังทำหมูหลุดให้ยี่ซ่านตามไล่ ในเวลานี้กลับเป็นทุกคน
ที่กำลังร่อนรนอยู่กับการไล่ต้อนหมูเสียเอง

“ไอ้ยี่ซ่านมันหายหัวเข้าป่านานเกินไปแล้วนะเว้ย” ใครคนหนึ่งในกลุ่มพูดขึ้น “มันจะรู้ไหม
ว่าหมูวิ่งมานี้แล้ว” ลูกหมูตัวเล็กที่กำลังหาทางเข้าเล่าตกใจการไล่ต้อนของเด็ก ๆ จนวิ่งเตลิดไป
อีกทาง

“ไอ้ปัญญา! มึงก็เปิดประตูดิวะ ใกล้เคียงถึงเวลาเลิกเรียนแล้วเนี่ย”

“กูก็ไม่อยากโดนตีโทษฐานหลบแถวนะโว้ย” อีกคนสมทบ

“ให้กูเปิดยังไง หมูกองอยู่หน้าประตูหมดแล้วตามึงไม่เห็นเธอ” ปัญญาพูดขึ้นในท่าหัน
หลังดันประตูไว้ด้วยเกรงทำหมูหลุดเพิ่ม ลูกหมูตัวข้างนอกยังคงวิ่งวนอยู่อย่างนั้นเพื่อหาทางเข้า
บอลใช้ไม้พาดไล่จากอีกฝั่ง อีกคนวิ่งกางมือดักทางไม่ให้หมูไป เมื่อได้จังหวะนักเรียนอีกคน
ก็กระโจนลงในพื้นที่เพื่อตะครุบเอาลูกหมูที่อยู่ตรงกลางวง เสียงกริ่งส่งสัญญาณเลิกเรียนดังขึ้น
ในจังหวะนั้น

เด็กชายที่กระโจนลงกลางวงค่อยๆ เงยหน้า

เสียงหัวเราะของเพื่อนดังขึ้นพร้อมกับภาพเบื้องหน้า โคลนแฉะ ๆ ปนกลิ่นขี้หมูที่
เประอะไปทั้งแขนขาทำเจ้าตัวร้องอ้อจนต้องรีบลุกไปเปิดน้ำท้อกฉีดล้าง

ไร้ร่องรอยของลูกหมู ทุกอย่างซูลมุนอยู่กับการช่วยล้างตัวเพื่อน

“ใครจะไล่ก็ไล่ไปกูไม่อยู่แล้วโว้ย” เด็กชายที่เพิ่งตะครุบโคลนกล่าว แล้วสมาชิกอีกสามคน
ก็ทิ้งเสียม ทิ้งไม้เดินตามกันไปติดๆ

ปัญญายืนฟังประตูหน้าเล่าหมูมองตามหลังเพื่อนคนสุดท้าย เหลียวมองไปยังชายป่า
หลังโรงเรียนที่เจียบสังกัด

ยามเย็นของฤดูหนาวคือห้วงเวลาที่ความมืดคืบคลานเข้ามาไวกว่าฤดูไหน ๆ ยิ่งมองหา
กลับยิ่งเจอแต่ความว่างเปล่า เวลานี้เด็กชายไม่ได้คิดกังวลถึงเรื่องหมูโรงเรียนที่ทำหลุดอีกแล้ว

แต่การไร้เสียงตอบรับจากเพื่อนต่างสัญชาติของเขาต่างหาก ที่ทำให้ปัญญาเย็นเยียบเข้าไปถึงข้างใน

“ยี่ซ่านนนน” ปัญญาร้องตะโกนสุดเสียง มีเพียงความเงิบงันตอบกลับมา ราวกับพลังเสียงทั้งหมดถูกกลืนหายเข้าไปในหลุมดำเมื่อความพยายามครั้งแล้วครั้งเล่าสูญสลายไป มันช่างไม่ต่างกับการที่เขาพยายามทำให้เพื่อนในห้องยอมรับยี่ซ่านมาจนถึงวันนี้

[3]

หกปีก่อน ปัญญาได้เจอยี่ซ่านครั้งแรกเมื่อพ่อรับลูกจ้างเข้ามากรีดยาง พ่อของยี่ซ่านปลูกกระท่อมหลังเล็ก ๆ ไว้ในสวนยางท้ายหมู่บ้าน ตอนเด็ก ๆ ปัญญาชอบปั่นจักรยานไปเล่นกับยี่ซ่านอยู่บ่อย ๆ เพราะที่บ้านมักจะมีแขกของพ่อแวะเวียนมาตีหมกนอยอย่างไม่ขาดสาย ส่วนใหญ่เป็นนักการเมืองท้องถิ่นรวมถึงผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ บ่อยครั้งที่เปื้อนบรรยากาศโหวกเหวกโวยวาย ปัญญาจะหนีไปขลุกอยู่กับโอเลี้ยง เมื่อโอเลี้ยงคลอดลูกปัญญาก็อุ้มไปให้ยี่ซ่านหนึ่งตัว ยี่ซ่านตั้งชื่อลูกหมาตัวนั้นว่ากาแพ

ปัญญากับยี่ซ่านเริ่มเล่นด้วยกันมานับจากนั้น หากไม่นับโอเลี้ยง ยี่ซ่านก็คือเพื่อนคนแรกของปัญญา ยี่ซ่านวาดรูปเก่งและชอบวาดรูปมากปัญญาจึงหอบสีและสมุดวาดรูปไปเล่นกับยี่ซ่านเป็นประจำ กระทั่งถึงเวลาที่ต้องเข้าเรียน พ่อของยี่ซ่านจึงพาลูกชายมาเข้าเรียนชั้น ป.1 พร้อมกัน แม้ว่าอายุจริงนั้นจะมากกว่านักเรียน ป.1 คนอื่น ๆ ไปถึง 2 ปี ในห้องจึงไม่ค่อยมีใครอยากเล่นกับยี่ซ่าน ปัญญาดีใจว่ามันไม่ใช่เพียงเท่านั้น ยี่ซ่านคือเด็ก G ในระบบการศึกษา ยี่ซ่านคือลูกของคนต่างดาว

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีใครอยากให้ลูกตัวเองมีเพื่อนเป็นต่างดาวจึงมักหาเหตุผลมากมายมาปลุกฝัง รวมไปถึงหึงหอบครว้เขาเอง

[4]

วันประชุมผู้ปกครองในภาคเรียนที่สองของปีการศึกษา หลังจากที่คุณอำนวยโรงเรียนได้ชี้แจงนโยบายผู้ปกครองก็จะแยกย้ายเข้าพบครูประจำชั้นตามห้องเรียน

“คุณครูคะ ที่โต๊ะยี่ซ่านยังไม่มีใครมานั่ง” หัวหน้าห้องกล่าวขึ้น

เหลือเพียงเก้าอี้ที่นั่งเดียวที่ยังว่างก่อนการเริ่มประชุม ครูเอมเดินไปส่องที่หน้าประตูเพื่อดูว่ายังมีผู้ปกครองอยู่ข้างนอกอีกหรือไม่ เห็นเด็กชายคนหนึ่งกำลังวิ่งมาจากประตูทางเข้าโรงเรียน ยี่ซ่านวิ่งมาถึงหน้าห้องด้วยอาการเหนื่อยหอบ กลิ่นน้ำายังติดมากับชุดนักเรียนตัวเดียวกับที่เขาสวมใส่มาในเมื่อวาน

มองเข้าไปข้างใน แม้ว่าจะผ่านมันมาถึงหกปี ยีซานยังรู้สึกถึงความเปลี่ยนแปลง แยกกลางห้องสี่เหลี่ยมอีกครั้งจากสายตาทุกคู่ที่มองมา เขาค่อย ๆ เข้าไปนั่งอย่างช้า ๆ แก้อื้อที่ เคยนั่งในฐานะนักเรียนทุกวัน วันนี้ยีซานนั่งมันในฐานะผู้ปกครองของตัวเอง

ครูเริ่มชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ ให้ผู้ปกครองทราบ ยีซานเริ่มรู้สึกเกร็งและทำอะไรไม่ถูก ทุกครั้งที่ตื่นเต้นมาก ๆ เขาจะยกมือเข้าไปในช่องโตะและไม่เอาออกมาจนกว่าจะสถานการณ์จะ ผ่อนคลาย

บ่ายวันเดียวกัน หลังจากประชุมผู้ปกครองเสร็จ ผู้อำนวยการและคณะครูก็ประชุมหารือ กันต่อรวมถึงให้ครูประจำชั้นเสนอชื่อนักเรียนเข้ารับทุนเรียนดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ทุนละ 3,000 บาท

“ห้องอื่น ๆ เป็นไปตามนี้ไม่มีปัญหา ส่วนชั้นป. 6 ให้ครูเอมวิภาพิจารณารายชื่อแล้ว เสนอมาใหม่นะครับ” ผู้อำนวยการกล่าวขึ้นในที่ประชุม

“ดิฉันได้พิจารณาดีแล้วค่ะ ผอ. ตามเกณฑ์การคัดเลือกเขาคือนักเรียนที่เหมาะสมจะได้รับ ทุนการศึกษานี้ค่ะ” ครูเอมอธิบายเหตุผล

“เราต้องให้โอกาสนี้กับเด็กของเราก่อน” ผู้อำนวยการย้ำเสียงแข็ง

“แต่ยีซานก็เด็กของเรา เป็นนักเรียนในโรงเรียนของเราเหมือนกันนะค่ะ”

ครูเอมยังไม่ยอมลดละ และเริ่มเพิ่มระดับเสียงในการอธิบายถึงคุณสมบัติที่คู่ควรแก่ ทุนการศึกษาทั้งการเรียนและสภาพความเป็นอยู่

“แต่เขาเป็นเด็ก G เขาไม่ใช่คนไทย” ผู้อำนวยการพูดพลาทึงเอกสารในมือลงบนโตะ ครูเอมสะดุ้ง

“มีคุณครูท่านใดสงสัยประเด็นไหนอีกไหมครับ” ทุกคนในที่ประชุมเงิบกริบ “ถ้าไม่มีผม ขอบปิดการประชุม” พูดจบ ผู้อำนวยการก็ลุกออกจากโตะไปในทันที

ครูเอมรู้สึกซาไปทั้งตัว ขณะที่ครูคนอื่น ๆ เริ่มทยอยออกจากห้องประชุม

ที่ห้อง ป.6 บรรยากาศเวลานี้กำลังซุกมุ่นวุ่นวายและตึงเครียดพอ ๆ กับห้องประชุมของ โรงเรียน เหตุเกิดหลังจากผู้ปกครองกลับบ้านไปจนหมดแล้ว ยีซานยังคงนั่งอยู่ที่เดิมกับสมุด การบ้านของตนเอง

“เมื่อวานหายไปไหนมา เพื่อนเค้ารอกันจนเลิกเรียน” บอลเดินมาที่โตะแล้วกระซอกสนมุด นั้นออกไป ยีซานเงยหน้าขึ้นมอง เอื้อมไปคว้าสมุดการบ้านคืนมาแล้วยัดลงไปช่องใต้โตะ

“ไปตามหาหมู” ยีซานกล่าว ก่อนเล่าถึงเหตุการณ์ที่ลูกหมูวิ่งไปติดในชอกต้นไม้ กว่าจะตามเจอและเอาออกได้ก็จวนมีดคำ

“โกหก แม่กุเคยบอกว่าต่างดาวขี้โกหก ไม่น่าไว้ใจ” บอลพูดขึ้น

“พอรู้ว่าหมูหลุด ก็ไม่ยากช่วยพวกเราจับหมูแล้วแอบไปซ่อนตัวมากกว่ามั้ง” อีกคนเสริม

“อยู่มาตั้ง 6 ปี ไม่เคยเห็นมีใครมาประชุมผู้ปกครองให้ ไรต่างดาวไม่มีญาติ” ยีซาน จ้องบอลตาเขม็ง สีหน้าเริ่มแดงก่ำด้วยความโกรธ อีกฝ่ายยังได้ใจเมื่อเห็นว่ายีซานไม่ตอบโต้

“ไอ้เด็ก G เอ๊ย” พุดจบบอลรีบเบียดตัวเข้าไปเพื่อล้วงแย่งสมุดออกมาจากช่องใต้โต๊ะ ยีซานก้มลงกำสมุดไว้แน่น พอ ๆ กับอีกข้างที่กำลังกำหมัด บอลถูกแรงอัดจากกำปั้นเข้าที่โหนกแก้มข้างขวาจนเซล้ม ยีซานตกตะลึง ไม่คาดคิดว่าจะเกิดเหตุรุนแรง

เพื่อนคนอื่น ๆ ตกใจกับเหตุการณ์ต่างพากันถอยออกไปยังหน้าประตู ส่วนหัวหน้าห้องก็รีบวิ่งไปตามครูประจำชั้นในทันที

“ไอ้ปัญญา มึงต๋อยกูทำไมวะ” บอลลั่นเสียงขึ้น

“ก็มึงไปหาเรื่องเขาก่อนทำไมล่ะ” ปัญญาตอบกลับ บอลลุกขึ้นผลักปัญญาแล้วเตะเข้าที่ขา ปัญญาเซไปเพียงเล็กน้อยจึงยกขาจะถีบกลับ จังหวะนั้น ยีซานลุกขึ้นมาขวางเอาไว้ได้ทันเวลา แรงเหวี่ยงจากมือของยีซานที่เข้ามาห้ามพลาดไปโดนตัวปัญญาทำให้เขาล้มลงกระแทกเข้ากับมุมโต๊ะของครูประจำชั้นที่มีกระจกรองอีกที คมของมุมแหลมนั้นกระแทกเข้าที่ศีรษะของปัญญา แผลที่บาดลึกนั้นทำให้เลือดไหลออกมาเป็นทางจนเลอะเสื้อนักเรียน ยีซานหันกลับมาดูปัญญา จังหวะนั้นสัญญาณกริ่งบอกเวลาเลิกเรียนก็ดังขึ้นพร้อม ๆ กับที่ครูเอมกลับเข้ามาถึงห้องพอดี

[5]

รถยนต์วิ่งเข้าวิ่งออกที่ลานหน้าบ้านของปัญญาอย่างคึกคักรวมถึงรถของครูเอมในการเลือกตั้งนายก อบต.สมัยหน้าที่กำลังจะมาถึง พ่อของปัญญาคือหนึ่งในผู้ลงสมัคร

“หลังจากจบ ป.6 พ่อจะส่งผมไปเรียนต่อมัธยมในอำเภอ”

ปัญญาเล่าเรื่องราวเหล่านี้ให้ครูเอมฟังขณะนั่งรถกลับจากทำแผล ปัญญารู้ว่ามันคืออุบัติเหตุที่ ยีซานไม่ได้ตั้งใจ แต่สีหน้าของปัญญาในยามนี้คล้ายมีความกังวลบางอย่างหนักอึ้งอยู่ในใจ

“บอกแล้วใช่ไหม ว่าอย่าไปเล่นกับไอ้ลูกคนงานต่างดาวนั่น” ชายวัยกลางคนขึ้นเสียงอย่างไม่พอใจหลังจากที่ครูเล่าเหตุการณ์ให้ฟัง

“มันเป็นอุบัติเหตุ ยีซานไม่ได้ตั้งใจผลึกผม” ปัญญาพยายามอธิบาย

“จะยังงี้ก็ช่าง ต่อไปนี่ห้ามไปเล่นกับมันอีก” กำนันยืนยันเสียงแข็ง

“ไม่ ยีซานเป็นเพื่อนผม เราเล่นด้วยกันมาตั้งแต่ ป.1” ปัญญาไม่ยอมลดละ

เสียงทุบโต๊ะดังปัง ทำเอาทุกคนสะดุ้งไม่เว้นแม้แต่ครูเอม “แต่มันเป็นเด็กต่างดาว เข้าใจมั๊ยว่ามันเป็นต่างดาว” ความเจียบห่มคลุมทั่วบริเวณบ้าน คนงานชาวพม่าที่กำลังจัดของในร้านค่อยๆ รันถอยออกไปอยู่ในมุมเล็ก ๆ ข้างหลังร้าน

“พรุ่งนี้ผมจะไปพบ ผอ. และจะเอาเรื่องครอบครัวนั้นให้ถึงที่สุด” กำนันกล่าว

“ใจเย็น ๆ ก่อนนะคะ เรื่องนี้เราค่อยๆ ค่อยๆ ก่อนก็ได้” ครูเอมพยายามเอาน้ำเย็นเข้าสู่

“ไปบอกพวกมัน ผมจะเอาค่าทำขวัญของปัญญา 3,000 บาท ภายในศุกร์นี้ ไม่เช่นนั้นเรื่องไม่จบแน่” กำนันยืนยิ้มอย่างไม่ลดละเมื่อครูเอมสวนกลับว่าการเรียกร้องเงินจำนวนนี้กับครอบครัวอีชานนั้นเรื่องยากที่จะหามาให้ได้ทันตามกำหนด

“แต่ครอบครัวนี้เป็นลูกจ้างของกำนัน กำนันก็รู้ฐานะของพวกเขาคือว่าเป็นยังไง” ครูเอมพยายามเจรจา ด้วยลึกลงในใจ ครูเอมไม่อยากให้เรื่องราวนี้เอิกเกริกไปถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน

“ใช่ พวกมันเป็นครอบครัวต่างดาว” ชายวัยกลางคนเสียงแข็ง “พวกมันเป็นแค่ลูกจ้าง เพราะฉะนั้นผมจะเรียกร้องหรือจะทำอะไรยังไงกับพวกมันก็ได้ มันเป็นสิทธิ์ของผม”

[6]

“เจ้าหมาคาเฟ่นั้นมันแค่เห่า ไม่เคยกัดใคร”

หญิงวัยกลางคนชะงักออกมาจากหลังบ้าน ในมือมีหม้อเคลือบฟองน้ำยาล้างจาน บอกให้เธอเข้ามา

แม่ของอีชานบอกถึงสาเหตุที่ไม่ได้ไปประชุมผู้ปกครองเพราะไม่สะดวกในการเดินทาง แต่นั่นไม่สำคัญเท่ากับเธอจะต้องอยู่ดูแลแม่และลูกสาวคู่หนึ่ง ทั้งยังมีหลานน้อยวัยแบเบาะอีกคน จึงไม่สามารถออกไปไหนได้

“สภาพความเป็นอยู่ก็อย่างที่เห็นนี่แหละครู” แม่ของอีชานพูด

จากนั้นหญิงวัยกลางคนก็เล่าถึงเรื่องราวการอพยพมาจากชายแดนฝั่งตะวันตกของครอบครัว การเข้ามาอยู่ในสวนยางแห่งนี้ และตอนนี้ตนมีบัตรสีชมพูที่ถ้าแก่ให้คนของเขาจัดการให้เรียบร้อยแล้ว แต่สำหรับแม่กับลูกสาวที่เพิ่งอพยพลี้ภัยตามมาเมื่อไม่กี่เดือนก่อนนั้น ถ้าแก่ไม่ค่อยพอใจเท่าใดนัก แต่พ่อของอีชานได้ร้องขอเอาไว้ เพราะนอกจากเธอแล้วทั้งคู่ก็ไม่หลงเหลือญาติพี่น้องที่ไหนอีก ด้วยเหตุนี้ ถ้าแก่จึงกำชับให้ทุกคนอยู่กันเงียบ ๆ ในสวนยาง หากไม่จำเป็นก็ไม่ต้องออกไปเล่นพ่่านที่ไหนจนกว่าการเลือกตั้งนายก อบต. ครั้งนี้จะเสร็จสิ้น

ระหว่างนั้น เสียงมอเตอร์ไซค์คันหนึ่งดังขึ้นตรงปากทางเข้าสวนยาง

[7]

ที่โรงอาหารของโรงเรียน เป็นสัปดาห์แรกที่ ป.6 ไม่ต้องทำอาหารในเวรของตนเอง ในวันประชุมผู้ปกครองเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนแจ้งว่ามีผู้ใหญ่ใจดีจะมาเลี้ยงอาหารกลางวันพร้อมมอบทุนการศึกษาให้แก่นักเรียน เวลานี้บรรยากาศภายในโรงเรียนต่างคึกคักเจียวจ้าไม่แพ้ร้านโชห่วยในชุมชน เด็ก ๆ ทุกคนต่างตื่นเต็นกับการขึ้นแสดงขอบคุณบนเวทีอนุเคราะห์ของโรงอาหาร มีเพียงปัญญาที่ดูเซื่องซึมไม่ค่อยพูดจาแม้จะได้เป็นตัวแทนของนักเรียนชั้น ป.6 ขึ้นรับทุนการศึกษาจำนวน 3,000 บาทในครั้งนี้

ครูเอมง่วนอยู่กับภารกิจที่กำลังวุ่นตรงหน้า แม้วันนี้ไม่ต้องกำกับการทำอาหารของนักเรียน แต่ครูเอมก็คอยดูแลความเรียบร้อยอยู่ที่จุดตัดอาหารและแจกขนมที่ผู้ใหญ่ใจดีนำมาเลี้ยง

ครูเอมหันไปเจอบอลกับเพื่อนอีกคนกำลังหยอกล้อกันอยู่ใกล้ ๆ จึงเรียกให้มาช่วยยกหม้อลอดช่องขึ้นวางบนโต๊ะ ขณะที่ทั้งคู่ได้ออกแรงยกหม้อใบใหญ่ หม้อฝั่งหนึ่งได้ลื่นหลุดจากมือของบอล ครูเอมรีบปรีเข้าไปรับไว้ทัน แต่กระโปรงบานตัวโปรดนั้นก็เลอะน้ำของหวานจนต้องกลับไปเปลี่ยนที่บ้านพัก

ทันทีที่การแสดงชุดแรกเริ่มขึ้น เสียงกรีดและเสียงปรบมือก็ดังขึ้นเกรียวกราวตามกัน

จังหวะนั้น ไม่มีใครทันเอะใจกับการหายไปของสมาชิกในห้อง ป.6

สามวันต่อมา โรงอาหารของโรงเรียนกลายเป็นหน่วยเลือกตั้ง ข้าราชการนะเลือกตั้งของพ่อปัญญาได้กลายเป็นประเด็นในวงสนทนาไปทั่วทั้งตำบล

[8]

สุดสายของถนนคอนกรีต ครูเอมหักรถเลี้ยวขวาไปตามถนนดินลูกรัง ผ่านไร่ลับประดเว้งใหญ่ท้ายหมู่บ้าน ก่อนจะเข้าสู่ทางในสวนยางพาราอีกสวน ที่ซ่อนบ้านของอีซานไว้ในนั้น

ทันทีที่จอดรถทุกอย่างดูเงียบจนผิดปกติ เจ้ากาแพ้วออกมาจากหลังบ้านด้วยอาการเซื่องซึม ไม่มีเสียงเห่าเหมือนคราวก่อน หลังจากที่วิ่งมามดมอยู่ครู่หนึ่ง ครูเอมเปิดประตูรถหยิบข้าวเหนียวไก่ทอดที่เพิ่งซื้อมาจากตลาดโยนให้ เจ้ากาแพ้วเข้าไปหาอย่างหิวโหย ครูเอมนึกดีใจที่รู้สึกเจ้ากาแพ้วเริ่มคุ้นเคยกับเธอ ต่างจากคราวแรกที่เข้ามาที่นี่ แต่แล้วครูเอมก็เริ่มรู้สึกผิดปกติ เหมือนมีบางสิ่งบางอย่างแปลกออกไป

แม่ของอีซานเคยบอกว่าช่วงนี้ตนเองเหมือนเป็นคนเฝ้าสวนยาง ออกไปไหนไม่ได้ เพราะต้องอยู่เป็นเพื่อนแม่กับลูกสาว รวมถึงหลานที่ยังแบเบาะ แต่วันนี้กระท่อมลึงกะลีสักลับเงียบเชียบเงียบงัน กระเป๋าย่ามใบใหญ่ที่เคยห้อยไว้บนราวไม้ไผ่ตรงนั้นก็หายไป

[9]

เช้าวันเสาร์ ครูเอมไปบ้านของอีซานอีกครั้ง หลังจากไปคราวก่อนแล้วไม่พบใคร ครูเอมตั้งใจจะไปพูดคุยเรื่องการขาดเรียนของอีซาน เพราะหลังจากประชุมผู้ปกครองวันนั้น ไม่มีใครเห็นอีซานไปโรงเรียนอีกเลย

ครูเอมจอดรถใต้ร่มมะม่วงหน้าบ้านของอีซาน บรรยากาศยังคงเงียบงัน ดูเหมือนครั้งนี้เงียบงันไปถึงกันขี้ของหัวใจครูประจำชั้นประถมปีที่ 6

ครูเอมร้องเรียกชื่อเจ้าหมาสีดำ พร้อมกวาดสายตามองหาไปทั่วสวน

“กาแพ” ครูเอมส่งเสียงเรียกขึ้นอีกครั้ง คราวนี้เสียงของเธอพร่าลั่น ราวกับทุกสิ่งทุกอย่างหลุดหายเข้าไปในหลุมดำที่ไร้การตอบกลับใด ๆ แม้แต่เจ้ากาแพ

ครูเอมก้มหน้าเดินกลับมาที่รถ ปรากฏเห็นรอยล้อรถมอเตอร์ไซค์บนพื้นดินทรายใต้ต้นมะม่วง ครูเอมใจชื้นชื้นในทันที เป็นรอยใหม่หมาดซึ่งบ่งบอกว่ายังมีการเข้าออกของคนที่บ้านหลังนี้

แต่แล้วความหวังสุดท้ายของครูเอมก็สูญสลายไป

ครูเอมเพิ่งนึกขึ้นได้ว่าครอบครัวนี้มีรถซาเล้งอยู่เพียงคันเดียว

[10]

เดือนมีนาคม ยางพาราทั้งป่าเปลี่ยนใบเป็นสีเหลืองส้มน้ำตาล ฤดูกาลพัดพาใบยางพาราหลุดร่วงลงสู่พื้น ใต้แสงไฟในห้องวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสกลางหุบเขา สายลมของมีนาคมหนาวยะเยือกพัดไปจากทุกครั้ง

ครูเอมเปิดทีวีกลางห้องเป็นเพื่อนเพื่อคลายความเจียบงัน ข่าวการสู้รบและการอพยพของประเทศเพื่อนบ้านทวีความรุนแรงขึ้นทุกที แต่ครั้งนี้สถานการณ์การสู้รบต่างจากทุกครั้ง เพราะชนกลุ่มน้อยและแนวร่วมชาติพันธุ์เป็นฝ่ายถูกรบตีได้รัฐบาล ทารกน้อยในเปลคนนั้นผุดขึ้นมาในห้วงความคิด ครูเอมหยิบรีโมทกดปิดทีวี แล้วหยิบสมุดการบ้านเล่มหนึ่งซึ่งเก็บมาจากใต้ช่องโตะตัวสุดท้าย

เป็นการบ้านที่ครูเคยมอบหมาย บนหน้ากระดาษเขียนข้อความด้วยตัวบรรจงว่า “ต่างสัญชาติ”

ไม่ปรากฏตัวหนังสือใด ๆ ในเรียงความเรื่องนั้น

นอกจากภาพวาดของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายเติมไปทั้งหน้ากระดาษ ในภาพเป็นโรงอาหาร บางคนยกหม้อ บางคนชูทัพพี บางคนกำลังตักอาหาร บางคนหันผัก ที่มุมซ้ายมีภาพซึ่งวาดไว้ใหญ่กว่าภาพอื่น ๆ เด็กชายสองคนนั่งอยู่บนมอเตอร์ไซค์คันเดียว คนตัวโตกว่าข้างหลังกำลังนั่งเกาะถังแก๊ส ข้าง ๆ กันมีหญิงสาวกระโปรงบานกำลังยืนเท้าสะเอว มุมขวามีภาพลูกหมูขาซีที่กำลังติดอยู่ในซอกระหว่างต้นมะม่วงหิมพานต์ คนในภาพวาดนั้นมีจำนวนเท่ากับสมาชิกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ใต้หัวข้อตัวบรรจง “ต่างสัญชาติ” มีภาพวาดธงชาติอยู่ด้านหลังอีกที นอกจากธงสามสีที่คุ้นตายังมีธงแดงอีกผืน ข้างในเป็นลายรูปหงส์สีทองปลิวไสวอยู่ใกล้ ๆ กัน

ผู้เขียน

รสสุคนธ์ สารทอง